

Η Ευρώπη να αντιδράσει στο κύμα αντισημιτισμού

Μιλάει στην «Κ» ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Εβραϊκού Κογκρέσου, Μόσε Κάντορ ([ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ της ΚΥΡΙΑΚΗΣ, 15.12.2013](#))

Συνέντευξη στον Αθανάσιο Ελλης

Η Ευρώπη πρέπει να αντιδράσει άμεσα και να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το νέο κύμα αντισημιτισμού και ρατσισμού που απειλεί την ηθική υπόσταση της Ε.Ε., τονίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Εβραϊκού Κογκρέσου, Μόσε Κάντορ, ο οποίος συγχαίρει τον Έλληνα πρωθυπουργό, Αντώνη Σαμαρά, για την αποφασιστική δράση που έχει αναλάβει κατά της Χρυσής Αυγής, την οποία περιγράφει ως σαφώς ναζιστικό κόμμα που, όπως και άλλα αντίστοιχα κόμματα στην Ευρώπη, διαθέτει παραστρατιωτική πτέρυγα.

Ο κ. Κάντορ εκφράζει την ανησυχία του για τον κίνδυνο μετά τις προσεχείς ευρωεκλογές σχεδόν το ένα τρίτο του Ευρωκοινοβουλίου να αποτελείται από λαϊκιστικά, ακροδεξιά, εθνικιστικά και νεοναζιστικά κόμματα, εξέλιξη που θα δυσχεράνει τη λειτουργία του και θα θέσει υπό αμφισβήτηση την ενότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καλεί, δε, τον κ. Σαμαρά, τον οποίο τίμησε στην αρχή της εβδομάδας το ΕΕΚ, να ηγηθεί της προσπάθειας εναντίον του εξτρεμισμού κατά την ελληνική προεδρία της Ε.Ε.

- Πώς αποτιμάτε τον τρόπο που διαχειρίζεται ο κ. Σαμαράς τη Χρυσή Αυγή;

- Αποτιμώ θετικά την απάντηση του κ. Σαμαρά στις βίαιες δράσεις και τη γεμάτη μίσος ιδεολογία της Χρυσής Αυγής. Για πολύ καιρό υπήρχε μια επιφανειακή αντιμετώπιση από τους Ευρωπαίους ηγέτες των αυξανόμενων νεοναζιστικών φαινομένων, αλλά ο Έλληνας πρωθυπουργός είναι από τους λίγους που κάνει τα λόγια πράξη. Γι' αυτό τον τιμήσαμε στην Αθήνα. Ελπίζουμε ότι αυτό είναι μόνο το πρώτο βήμα στη μάχη κατά του μίσους, του ρατσισμού, του αντισημιτισμού και της ξενοφοβίας. Η προσπάθεια του πρωθυπουργού να χαρακτηριστεί η Χρυσή Αυγή εγκληματική οργάνωση και να της στερηθεί η κρατική χρηματοδότηση αποτελεί ένα σημαντικό πρώτο βήμα και είναι ηθική, δίκαιη και αναγκαία για τη ζωτικότητα της ελληνικής δημοκρατίας.

- Τι διαμηνύσατε στον Έλληνα πρωθυπουργό και τι σας υποσχέθηκε αυτός;

- Του ζητήσαμε να χρησιμοποιήσει την εμπειρία του και τη θαρραλέα ηγεσία του ως παράδειγμα για την υπόλοιπη Ευρώπη, όταν η Ελλάδα θα αναλάβει την προεδρία της Ε.Ε. Θέλουμε να δούμε τους Ευρωπαίους ηγέτες να δεσμεύονται σε ένα σχέδιο δράσης κατά του ρατσισμού και της έλλειψης ανοχής. Να αγωνισθούν με δημοκρατικά μέσα κατά των εξτρεμιστών, και να επανακτήσουν το ηθικό και πολιτικό πλεονέκτημα για την πλειοψηφία της κοινωνίας που πιστεύει στην ανοχή και τη διαφορετικότητα. Είμαστε ικανοποιημένοι που στη γενέτειρα της δημοκρατίας άρχισε η μάχη κατά των εξτρεμιστών και των νεοναζί. Είμαστε πεπεισμένοι ότι ο κ. Σαμαράς θα επιδείξει την ίδια γενναία ηγεσία και στη διάρκεια της προεδρίας της Ε.Ε.

- Ποια είναι η εικόνα της Ελλάδας και της οικονομίας της στην Ε.Ε.;

- Η Ελλάδα και η οικονομία της αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της Ε.Ε. Πάντα θεωρούσαμε ότι η Ε.Ε. δεν αποτελεί απλά μια οικονομική Ένωση, αλλά βασίζεται σε κοινή ηθική και στρατηγικούς στόχους. Όπως βλέπουμε την Ελλάδα να μάχεται ενάντια στις δυνάμεις του εξτρεμισμού, είμαστε πεπεισμένοι ότι θα αντεπεξέλθει και στις οικονομικές προκλήσεις και θα ανακτήσει τον ρόλο της ως ηγετικής οικονομίας.

- Ανησυχείτε από την άνοδο των εξτρεμιστικών κομμάτων σε όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Γαλλίας, της δεύτερης μεγαλύτερης χώρας;

- Εχω επανειλημμένα καταδικάσει όλες τις μορφές εξτρεμισμού, και κόμματα όπως το Εθνικό Μέτωπο στη Γαλλία βρίσκονται στο επίκεντρο της δράσης του Ευρωπαϊκού Εβραϊκού Κογκρέσου για πολλά χρόνια. Πάντως, βλέπουμε ότι η άνοδος της Χρυσής Αυγής, του Jobbik στην Ουγγαρία και του Snoboda στην Ουκρανία, αποτελεί κάτι διαφορετικό σε σχέση με αυτό που συμβαίνει με άλλα ακροδεξιά κόμματα. Πρόκειται για κόμματα που είναι σαφώς ναζιστικά και έχουμε δει ότι όλα έχουν μια παραστρατιωτική πτέρυγα, η οποία επιτίθεται σε διαφωνούντες, αντιπάλους ή και σε όποιον θεωρεί «διαφορετικό». Αυτές οι δράσεις απορρέουν από τη βίαιη ιδεολογία του γερμανικού ναζιστικού κόμματος. Υπό αυτό το πρίσμα ανησυχούμε έντονα για τις ερχόμενες ευρωεκλογές. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι ένα τρίτο με ένα τέταρτο του επόμενου Ευρωκοινοβουλίου θα αποτελείται από λαϊκιστικά, ακροδεξιά, εθνικιστικά και νεοναζιστικά κόμματα, που θα αντιστέκονται σε δράσεις κατά της ρητορικής μίσους και θα προωθούν νομοθεσίες που θα περιορίζουν τις διαφορετικές θρησκευτικές πρακτικές. Αυτό μπορεί να δυσχεράνει τη λειτουργία του Ευρωκοινοβουλίου και να θέσει υπό αμφισβήτηση την ενότητα και την ηθική υπόσταση της Ένωσης.

- Αισθάνεστε ότι η απήχηση της Χρυσής Αυγής είναι αποτέλεσμα της οικονομικής εξαθλίωσης ή αντικατοπτρίζει έναν υφέρποντα ρατσισμό;

- Τα μέλη της Χρυσής Αυγής δεν χρειάζονται την οικονομία για να αναπτύξουν τις απόψεις τους υπέρ του ρατσισμού και του μίσους. Πάντως, μια δοκιμαζόμενη οικονομία διευκολύνει τη στρατολόγηση κάποιων. Όταν οι άνθρωποι νιώθουν προδομένοι από το σύστημα αναζητούν εναλλακτικές ιδέες και συχνά τα άκρα, ή τουλάχιστον η λαϊκίστικη ρητορική τους, εκλαμβάνονται ως ελπίδα. Δυστυχώς, η Ιστορία μάς έχει δείξει πολλά παραδείγματα όπου η επιδεινούμενη οικονομία προσφέρει την ευκαιρία σε αυτούς που έχουν απλουστευτικές απαντήσεις και οι οποίοι αναζητούν και βρίσκουν αποδιοπομπαίους τράγους που συνήθως είναι ο «άλλος». Σε πολλές περιπτώσεις κατά το παρελθόν ήταν οι Εβραίοι, αλλά στη σημερινή Ευρώπη, ο οποιοσδήποτε, μετανάστης, μουσουλμάνος, Ρομά, ή άλλος, είναι εύκολοι και προσβάσιμοι στόχοι για μίσος. Χρειάζεται να αντιμετωπίσουμε ταυτόχρονα τόσο το θέμα της οικονομίας όσο και τη μάχη κατά του μίσους. Πρέπει να ενισχύσουμε τα θεσμικά αντίβαρα (checks and balances) και τη διεθνή και οικονομική αλληλεγγύη εντός των κοινωνιών μας αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Όταν αφήνουμε πολίτες να διολισθαίνουν κάτω από το κοινωνικό δίχτυ

ασφαλείας, δημιουργούμε πρόσφορο έδαφος για να παγιδευθούν στο δίκτυ όσων προσφέρουν απλουστευτικές και επικίνδυνες λύσεις.

- Πώς βλέπετε την εμβάθυνση της συνεργασίας Ελλάδας - Ισραήλ;

- Βλέπω τους δεσμούς που ενισχύονται ως θετικούς και φυσικούς. Η Ελλάδα και το Ισραήλ δεν είναι απλά γεωγραφικοί γείτονες. Έχουν πολλά κοινά ως κέντρα ιστορίας, πολιτισμού και ηθικής. Η συμμαχία τους είναι ζωτικής σημασίας στη γεωγραφική πραγματικότητα της Αν. Μεσογείου και οι δύο χώρες συμπληρώνουν η μία την άλλη μέσω της συνεργασίας τους σε τομείς όπως η ενέργεια, η άμυνα, οι νέες τεχνολογίες και η ύδρευση.

- Ποια είναι η σχέση της ελληνικής με την εβραϊκή κοινότητα στο εξωτερικό;

- Διαπιστώνω μια κοινή πορεία στις σχέσεις μεταξύ του Ισραήλ και της εβραϊκής διασποράς, και της Ελλάδας και της ελληνικής διασποράς. Και στις δύο περιπτώσεις υπάρχουν ισχυροί δεσμοί μεταξύ των μητέρων πατρίδων και των ομογενών τους σε όλο τον κόσμο. Το ΕΕΚ μπορεί να συνεργασθεί με οργανώσεις της ελληνικής διασποράς, ώστε να λειτουργούμε συμπληρωματικά στις σχέσεις Ελλάδας - Ισραήλ.